
Studievalgsportfolio

– et praksisnært og erfaringsbaseret udviklingsprojekt

Vejlederkonference 2018

Trine Hinchely Harck
Udvikling af vejledning
trineharck@gmail.com
www.trineharck.dk

Studievalgsportfolio

Portfolioarbejde – proces

Arbejdet med portfolien er en del af en læringsproces, der skal støtte din søn/datter i valget og være med til at sikre, at han/hun vælger ungdomsuddannelse på baggrund af grundige overvejelser.

Formålet er, at den unge udvikler kompetencer til at vælge sin uddannelsesvej, bl.a.

- Lærer at **opdage** sine muligheder
- Lærer at **samle og ordne** sin viden og erfaring om uddannelse og job
- Lærer at **forholde sig til**, hvad der er vigtigt for netop ham/hende
- Lærer at **reflektere** over sine kompetencer og potentialer

Og får kompetencer til at træffe valg på et godt og informeret grundlag.

<https://www.ug.dk/6til10klasse/tilforaeldre/studievalgsportfolio>

Afrapporteringsskemaet – resultat

- **Skolen:** styrker, motivation, skoleindsats
- **Uddannelsesvalget:** forventninger, overvejelser, fordele/ ulemper
- **Vejledningaktiviteter:** hvad lærte du?
- **Job- og karrieremuligheder:** på kortere og længere sigt

Efterskoleprojektet: At udvikle en portfoliovejledningsmetodik

- øge udbyttet af undervisnings – og vejledningsaktiviteter
- kvalificere overgange til og deltagelse i ungdomsuddannelse
- understøtte udviklingen af den integrerede vejledning
- styrke samarbejdet mellem lærere, forældre og vejledere
- understøtte karrierelæring
- understøtte kollektive og fællesskabsbaserede vejledningsformer
- ‘et fælles 3.’ i vejledningssamtalen
- kvalificere udfyldelse af afrapporteringskema

En portfolio – en metafor for en beholder eller en mappe

En portfolio er en betydningsfuld, systematisk samling af elevens udvalgte arbejder, refleksioner herover samt refleksioner over processer og progression i arbejdet.

Madsen, Claus (2006): Portfoliopædagogik – i undervisning, evaluering og teamudvikling

---

Integreret vejledning - studievalgportfolio

Integreret vejledning som løftestang for studievalgportfolioen

Studievalgportfolioen som løftestang for den integrerede vejledning

---

Eleverne som aktør i egen vejledningsproces

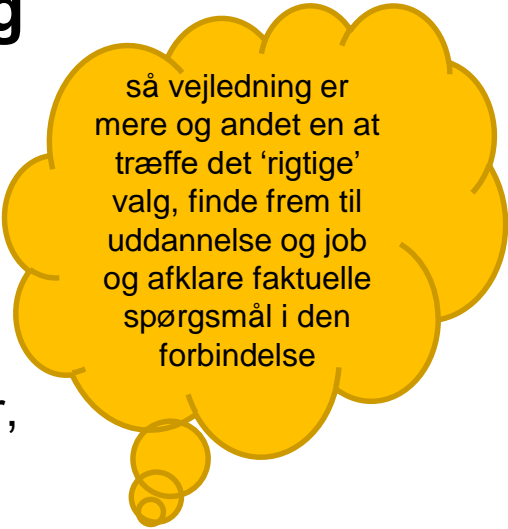
”Et udviklingsområde i den integrerede vejledning kunne være, hvordan der i større grad bliver skabt sammenhæng, kontinuitet og progression for eleverne, så de i højere grad bliver aktører i egen vejledningsproces”

7 fortællinger. Erfaringer fra den integrerede vejledning (2015)

Portfolio

- den røde tråd, systematik
- sammenhæng, progression og udvikling
- refleksion og læring
- fastholde, styrke vejledningsfagligheden

Vejledningsopgaven: fra valg til karrierelæring & styrkelse af overgange og deltagelse i uddannelser

så vejledning er mere og andet en at træffe det 'rigtige' valg, finde frem til uddannelse og job og afklare faktuelle spørgsmål i den forbindelse

”..det handler ikke om at træffe det rigtige erhvervsvalg. Det handler om at udruste folk med kompetencer (færdigheder, viden og holdninger) til på kvalificeret vis at træffe de myriader af valg, som voksne står over for i alle aspekter af deres tilværelse, hele livet”

Phillip Jarvis. National Life/Work Centre, Canada

Karrierekompetencer

- B** - lære at træffe beslutninger
- O** - kunne agere i det foranderlige
- M** - kende muligheder (og barrierer)
- S** - selvopfattelse, kende sig selv og se sammenhængen mellem **S** og **M**

Law: DOTS

Niveauer for karrierelæring

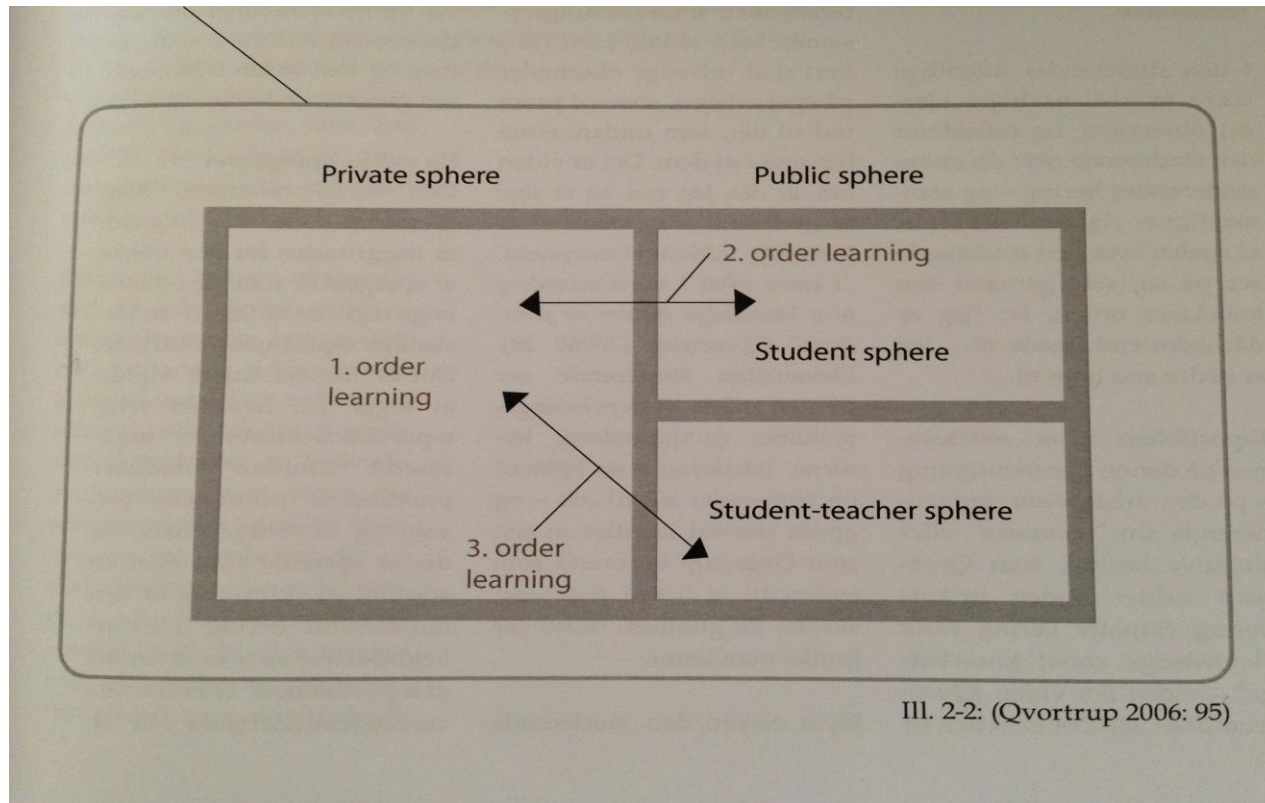
1. At opdage
2. At ordne
3. At fokusere
4. At forstå

(Law)

Community-interaction-thinking

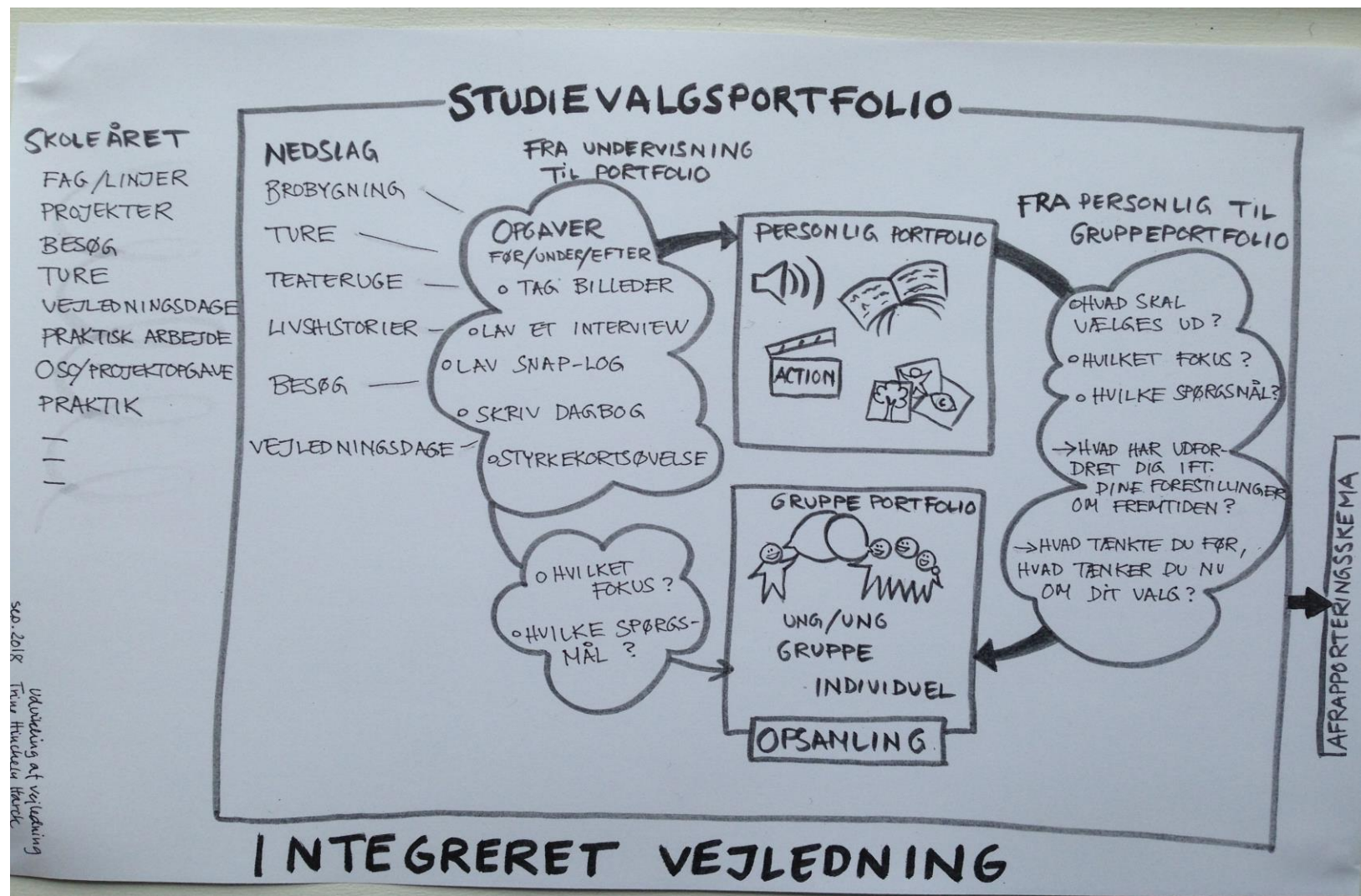
Netop fællesskaber, som opleves betydningsfulde og troværdige af individet udgør ifølge Law de bedste arenaer for karrierelæring (Law)

Et afsæt i projektet: Qvortrups portfoliotænkning

Lise Agerbæk: Portfolio i praksis s. 19

En portfolio-læst

Tal med en anden/ andre i salen

Tag afsæt i modellen

Hvad kunne være mulige 'nedslag' fra skoleåret i en portfolio?

Vælg et 'nedslag': hvilke opgaver kunne indgå i elevernes personlige portfolio?

Fra personlig portfolio til gruppeportfolio: Hvilket fokus? Hvilke spørgsmål kan stilles?

Vejledning – en definition:

At skabe nye muligheder i forhold til den enkeltes deltagelse i uddannelse og erhverv i forbindelse med brug og overgange. (Rie Thomsen, 2009)

Karrierekompetencer

B - lære at træffe beslutninger
O - kunne agere i det foranderlige
M - kende muligheder (og barrierer)
S - selvopfattelse, kende sig selv
og se sammenhængen mellem **S** og **M** (Law: DOTS)

Niveauer for karrierelæring

1. At opdage
2. At ordne
3. At fokusere
4. At forstå (Law)

Væsentlige drøftelser

Nedslag (vejledningsaktiviteter, fag, projekter...) i portfolioen

- Hvilke? hvor mange? hvilket indhold?
- Hvilke 'temaer' skaber forudsætninger for gode valg, deltagelse i uddannelse .....

Fra undervisning til portfolio

- Hvordan understøttes **et vejledningsfagligt perspektiv, et fokus på karrierelæring?**

Et organisatorisk stillads

- Hvordan understøtter vi **ledelsernes og kollegaernes forståelse, opbakning og deltagelse?**
- Hvordan understøtte en **struktur/ organisering på skolen**, der gør arbejdet med studievalgportfolioen mulig?
- Skal portfolioarbejdet foregå i kontaktgrupperne, skal kontaktlærerens **perspektiv** i samtalerne tydeliggøres (populært sagt **fra** trivsel/ en god snak **til** vejledning)

Hvad siger eleverne?

Kontaktlærer/ vejleder

De ser nogle andre ting ved en end man selv gør, li'som ens kammerater gør

Vejleder kan se flere ting, lægger mere mærke til egenskaber. Kontaktlærer lægger ikke så meget mærke til egenskaber, fordi de måske ikke er klar over, at det skal de lægge mærke til

Kontaktlærer siger tingene mere lige ud: du skal gøre, hvad du føler for, kommer med egne erfaringer, ser personen

En vejleder kommer med flere forskellige perspektiver, der åbner for flere døre, åbner op for helt nye perspektiver og hjælper en til at se muligheder

At tale med andre i en gruppe

Det giver noget vi ikke havde tænkt over før

Man kommer ind på andre mennesker, hvordan de tackler ting

Man er tvunget til selv at tænke, og de andre skal bidrage

Så begynder man at tænke mere over det, når man hører det fra andre

Det er svært at sætte ord på sig selv, der hjælper det at sparre med andre

Er gruppesamtaler mest for piger?

Jeg var skeptisk, det var underligt i starten, men nu ser jeg frem til at få talt med nogen

Man tager bare ikke selv initiativ.... måske det, at det er obligatorisk..

Man er samlet, og så er der en anledning til at gøre det